

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بدین بوم و برزنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Arts & Music

هنر و موسیقی

فرهاد و یار

۰۸.۰۲.۱۰

کیلاپایون، د آزادی فریاد

د کیلاپایون د موسیقی ډله په ۱۹۶۵ کال کې په چیلی کې جوړه شوه، په دې کلونو کې د لاتینې امریکا په ډیری هیوادونو کې د آزادی غوښتې او د استبداد او ستمگرۍ په وړاندې مبارزه په چټکۍ سره پراختیا موندله او د زورواکو، مستبدو، لاسپوڅو او ارتجاعي حکومتونو په وړاندې د مقاومت کلتور او فرهنگ په بې ساري ډول د خلکو په منځ کې دود موند.

د کیلاپایون ډله، لومړی درې تنو محصلینو جوړه کړه، چې د ډلې له جوړیدو څخه دوه کاله وروسته، مبارز او انقلابي سندرغاړی، ویکتور خارا، هم د دې ډلې سره یوځای شو او په واقعیت کې د دې ډلې رهبري په لاسه کې واخیسته.

د ډلې غړو د هماغه لومړيو څخه په پام کې درلوده چې د سور پوټکو د سيمه ايزه او ځايي سازونو او نغمو څخه د سياسي او ټولنيزو شعرونو د ويلو لپاره کار واخلي. دې ډلې چې په چيلې کې خورا زيات شهرت وموند، ژر يې د سالوادور آلنده په پليټوب پيل وکړ او د هغه د بریا لپاره يې ترانې وويلې. د "متحد ولس به هيڅکله ماته ونخوري"، ترانه د همدې کلونو محصول دی چې په چيليانو يې زياته اغيزه وشيندله.

د آلنده د بریا وروسته، د کيلاپايون ډله د ولسمشر لخوا د چيلې د فرهنگي سفير په توگه وگمارل شوه او د اروپا د سفر لړۍ يې پيل کړه. د ۱۹۷۳ کال د سپتمبر په يوولسمه، دا ډله په فرانسه کې وه چې جنرال پينوشه کودتا وکړه او آلنده يې ووژو. څو ورځې وروسته کودتاجيانو، د چيلې فرياد او آواز، هيله او مينه، ويکتور خارا، د چيلې لوبغالي کې په داسې حال کې چې گيتار يې غږوو، وواژه.

د ډلې غړي چې په پام کې وه څو ورځې وروسته هيواد ته راستانه شي، په ناچارۍ سره فرانسې کې پاتې شول او د جلاوطنۍ ۱۵ کاله يې په همدغه هيواد کې تير کړل.

کيلاپايون د څو کلونو چوپټيا وروسته، په ۲۰۰۷ کال کې نوې البوم خپور کړ چې د هرکلي سره مخامخ شو. خو د دې ډلې نښې شهرت هغو کلونو ته گرځي چې موسيقي نېغ په نېغه له سياست سره تړل شوی وه او د هنرمند ټولنيزه ژمنتيا، يو ټاکونکي ارزښت شميرل کېده، څه چې نن په افغانستان کې له بده مرغه ارزښت نه شميرل کېږي او سندغاري د سرو شونډو په ميکنو کې هومره خومار شوي چې کله ناکله دوستم، مزارې او د احمد شاه مسعود په شان قاتلانو ته هم خپل گوگل خرڅوي.

نن هم که چيرې د کيلاپايون موسيقي او ترانې اوريدل کېږي، د شپيتمې او اويايمې لسيزې د ترانو په ياد او د دغو کلونو د آزادۍ غوښتنې مبارزو په ياد اوريدل کېږي.